

Sputum, bronchiální výplach

Bakteriologická vyšetření

Účel odběru:

Diagnostika zánětů dolních cest dýchacích (bronchitis acuta s bakteriální superinfekcí, akutní exacerbace CHOPN, bronchopneumonie, pneumonie)

Odběrová souprava:

Sterilní kontejner 30 ml se šroubovacím uzávěrem (sputovka)

Odběr:

- **vykašlané sputum**

Odběr se provádí ráno nalačno. Provádí se po vyčištění zubů a vypláchnutí dutiny ústní vlažnou vodou, aby byla co nejvíce eliminována kontaminace vzorku florou ústní dutiny. Pacient několikrát hluboce zakašle se zavřenými ústy pro vykašlání dostatečného množství 2-5 ml sputa do sterilního kontejneru (sputovky). Sputum by mělo obsahovat charakteristické hnisavé vločky, pouhé sliny a hleny jsou nevhodné.

- **indukované sputum**

Odběr se provádí ráno nalačno u pacienta, který není schopen spontánního vykašlání. Pacient si očistí zubním kartáčkem jazyk a dásně, pak si vypláchne ústa vodou. Pacient inhaluje cca 25 ml 3-10% sterilní fyziologický roztok, vykašlání provede po skončení inhalace.

- **bronchiální výplach**

Materiál se získává při bronchoskopii do sterilního kontejneru.

Z hlediska přežití patogenů, je možné uchovávání sputa 2 hodiny při pokojové teplotě. Při zpoždění transportu je maximální doba od odběru do transportu do laboratoře 24 hodin při skladování v chladničkové teplotě.

Mykologická vyšetření

Účel odběru:

Diagnostika kvasinek a plísní z dolních cest dýchacích.

Odběrová souprava:

Sterilní kontejner 30 ml se šroubovacím uzávěrem (sputovka)

Odběr:

- **vykašlané sputum**

Odběr ráno nalačno. Pacient by před odběrem neměl použít kloktadlo ani zubní pastu. Před odběrem několikrát hluboce zakašle se zavřenými ústy pro vykašlání dostatečného množství 2-5 ml sputa. Sputum by mělo obsahovat charakteristické bělavé vločky.

- **indukované sputum**

Odběr ráno nalačno. Pacient nepoužije zubní kartáček. Po intenzivním kloktání pacient pomocí nebulizéru inhaluje cca 25 ml 3-10% sterilního fyziologického roztoku po dobu 5-15 min.

- **bronchiální výplach**

Materiál se získává při bronchoskopii do sterilního kontejneru.